

עפ"ת 46879/06/15 - משה שמעון אבודרהם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 46879-06-15 אבודרהם משה שמעון נ' מדינת ישראל

בפני	כבוד השופטת עמיתה ק. רג'ניאנו
המערער	משה שמעון אבודרהם
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. בפני ערעור כל פסק דינו של בית משפט לתעבורה בפתח תקווה (כב' השופטת לאה שלזינגר שמאי) בתת"ע 6438-01-13 מיום 9.6.2014, במסגרתו הורשע המערער, לאחר שמיעת ראיות בעבירה של נהיגה בשיכרות, בניגוד לסעיפים 62(3) וסעיף 39א. לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961.

2. המערער נדון לעונשים הבאים:

א. 7 חודשי מאסר בפועל

ב. הופעלו 6 חודשי מאסר על תנאי (ת"פ 5295/09 ביהמ"ש השלום בנתניה) בחופף למאסר שנגזר בתיק זה.

ג. פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 36 חודשים בניכוי 30 ימי פסילה מנהלית.

ד. הופעלו 10 חודשי פסילה על תנאי של רישיון הנהיגה (ת"פ 5295/09 ביהמ"ש השלום בנתניה) בחופף לפסילה בתיק זה.

ה. 6 חודשי פסילה על תנאי של רישיון הנהיגה, לתקופה של 3 שנים.

ו. התחייבות בסך 15,000 ₪ למשך 3 שנים להימנע מעבירה של נהיגה בשיכרות או תחת השפעת משקה משכר/סמים או נהיגה בזמן פסילה.

3. הערעור הוגש כאמור כנגד הכרעת הדין וגזר הדין. בהודעת הערעור פורטו נימוקים רבים כנגד הכרעת

הדין אולם בישיבה ביום 18.10.2015 (בפני כב' השופטת הבכירה אוהד) צימצם ב"כ העותר את הערעור כנגד גזר הדין בלבד, לפיכך אתיחס לנימוקי הערעור הרלבנטיים לגזר הדין.

4. נימוקי הערעור

- א. נטען כי בית משפט קמא לא נתן דעתו בגזר הדין לסוג הנהיגה, מקום הנהיגה, סיבת הנהיגה והאם נהיגה גזו מסכנת את הציבור או באה למנוע מצב של תאונה אפשרית היות שהרכב הפריע לתנועה ומזג האוויר היה סוער והגביל את שדה הראיה של המשתמשים בדרך.
- ב. לא היה מקום להחמיר עם המערער היות ולא מדובר במקרה המצוי ברף הגבוה של עבירת נהיגה תחת השפעה.
- ג. בית משפט קמא לא קבע מתחם ענישה ולא התייחס למקומו של המערער בתוך המתחם.
- ד. תקופת הפסילה שהטיל בית המשפט קמא, מבלי שקבע מתחם ענישה, הינה ארוכה בהתחשב במהות העבירה שביצע המערער.
- ה. בית המשפט מתבקש לקבוע מתחם ענישה הנע בין הארכת המאסר על תנאי למאסר קצר בעבודות שרות.

5. בטרם שמיעת הטענות לעונש וגזירת הדין, לבקשת ב"כ המערער, נתבקש שרות המבחן להגיש תסקיר בעניינו ל המערער. הוגשו שני תסקירים. בית משפט קמא נתן דעתו בגזר הדין לאמור בתסקירים, כפי שיפורט בהמשך.

6. נימוקי גזר הדין

- א. לחובת המערער הרשעות קודמות לרבות נהיגה בשכרות מכוח סירוב משנת 2002 וכן נהיגה בזמן פסילה.
- ב. לחובת המערער הרשעות בפלילים בעבירות של נהיגה בקלות ראש, סמים, החזקת סם לשימוש עצמי משנת 2008, עבירת איומים ונהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול.
- ג. נגד המערער תלויים ועומדים מאסר על תנאי של 6 חודשים וכן פסילה על תנאי של 10 חודשים שהם ברי הפעלה בתיק זה.
- ד. כעולה מתסקיר שרות המבחן, המערער נטל אחריות חלקית על ביצוע העבירה. קצינת המבחן התרשמה כי המערער נוטה לטשטש את חומרת התנהגותו, הסיכון הטמון בעבירות שהוא מבצע והשלכותיהן.

המערער הופנה לאבחון ביחידה להתמכרויות בחדרה לצורך בדיקת התאמתו לטיפול וביטא הסתייגות מטיפול בתחום ההתמכרות אולם לאור מצבו הנפשי ביטא מוטיבציה ופנה לאבחון ביחידה להתמכרויות. המערער התקשה לשתף בנסיבות שימוש לרעה בחומרים ממכרים תוך חוסר רצון בהמשך קשר טיפולי.

קצינת המבחן העריכה כי קיים סיכון להישנות מעורבות שולית לאור מצבו והצורך בטיפול וחוסר רצון לעמוד בקשר עם השירות. שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בסוברו שיש להטיל על המערער עונש קונקרטי מוחשי.

ה. חומרת העבירה והצורך בענישה מרתיעה כמצוות בית המשפט העליון.

ו. אין בנסיבות המקרה נסיבות מיוחדות המצדיקות להאריך את המאסר על תנאי. יש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של המערער.

ז. המערער שב וביצע עבירה של נהיגה בשכרות חרף העובדה שתלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי.

ח. אין בנסיבותיו האישיות של המערער כדי להצדיק סטייה מפסילת המינימום הקבועה בחוק ומפסיקת בית המשפט העליון.

הטיעונים לערעור בבית משפט זה

7.

בדיון ביום 18.10.2015, לאחר שנשמעו טיעוני ב"כ הצדדים לערעור על הכרעת הדין, הודיע ב"כ המערער כי הוא חוזר בו מהערעור על הכרעת הדין וצימצם את הערעור לרכיב המאסר בפועל בלבד.

ב"כ המערער חזר על נימוקי הערעור וטען כי על פי הממצאים העובדתיים שקבע בית משפט קמא, המערער לא נצפה כשהוא נוהג בכביש אלא נמצא ברכב שזו "קדימה ואחורה". נסיבות אלה, לטענת ב"כ המערער, הם ברף החומרה הנמוך של העבירה, לפיכך שגה בית משפט קמא בהטילו מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה. ב"כ המערער ביקש להורות על הארכת המאסר על תנאי, לחילופין, להסתפק במאסר של 6 חודשים שיחפוף את תקופת התנאי באופן שהמערער יוכל לרצותו בעבודות שירות.

ב"כ המערער הוסיף וטען כי שגה בית משפט קמא שלא ייחס משמעות לנסיבותיו האישיות של המערער בהיותו אב ל-4 ילדים שפרנסתם עליו ושליחתו למאסר מאחורי סורג ובריה תמיט עליו קטסטרופה כלכלית. הסניגור הפנה לעפ"ת 50530-03-15, **ברנס נ' מדינת ישראל**.

המשיבה סבורה כי דין הערעור להדחות. לטענתה גזר הדין מנומק ומדובר בעונש ראוי בנסיבות העניין.

בהמ"ש החליט (כב' השופטת הבכירה נגה אוהד) לקבל חוות דעת ממנה "מבלי לטעת תקוות בלב המערער" והדיון נדחה..

חוות דעת הממונה

8.

חוות הדעת הונחה על שולחנו של בית המשפט בישיבה ביום 24.1.2016.

על פי חוות הדעת, המערער מתאים לעבודות שרות והומלץ על העסקתו במרכז גריאטרי דורה.

הממצאים העובדתיים שקבע בית משפט קמא:

9.

א. רכב המערער נראה (על ידי עת/5) כשהוא נוסע "קדימה ואחורה". לא מרחק רב ולא במהירות גבוהה. הייתה פגיעה במדרכה. לא הייתה פגיעה בניידת המשטרתית (סעיף 8 להכרעת הדין).

ב. כאשר השוטר עצר את הרכב, המערער ישב במושב הנהג והיה לבדו ברכב.

ג. עובר לעצירתו של הרכב היה המערער באירוע באולמי הגן הקסום באבן יהודה ושתה 3 כוסות וודקה עם XL. הודאה זו של המערער ובנוסף בדיקת המאפיינים לחשוד בנהיגה בשכרות וסירובו של המערער למסור דגימת דם, מצביעים, כך קבע בית משפט קמא, על שכרותו של המערער.

ד. בית משפט קמא קבע כי גירסתו המאוחרת של המערער כי אשתו נהגה ברכב, לא נמסרה לשוטרים, באף לא אחת מההזדמנויות, על אתר. בית המשפט דחה גירסה זו וקבע שמדובר בגירסא כבושה (סעיף 9 להכרעת הדין). (ראה ת/8 דו"ח פעולה. ת/4 - טופס בדיקת מאפיינים לחשוד בנהיגה. ת/1 - מזכר של עת/1. ת/7 - מזכר של עת/3. ת/9 - דו"ח עיכוב).

ה. בית משפט קמא קבע כי גם אשת המערער לא מסרה בהזדמנות הראשונה לשוטרים שהיא נהגה ברכב.

ו. קביעתו של בית משפט קמא כי המערער נהג ברכב, במצב שכרות, לא הצטמצמה לנהיגה "קדימה ואחורה". בית משפט קבע כי המערער נהג ברכב גם מאולם השמחות ועד עצירת הרכב (סעיף 11 להכרעת הדין, עמ' 21).

דין והכרעה

10.

אקדים ואומר כי לא אוכל להיעתר לבקשת ב"כ המערער, מהנימוקים שיפורטו, להסתפק במאסר בעבודות שרות. בנסיבות תיק זה סיום ההליך בעבודות שירות משמעותו הפקרת בטחונם של המשתמשים בדרך ומתן לגטימציה למערער להמשיך ולנהוג כשהוא במצב של שכרות.

א. לאור הממצאים העובדתיים שקבע בית משפט קמא, כי המערער נהג מאולם השמחות ועד עצירתו של הרכב, אין בידי לקבל את הטענה, כי נהיגתו של המערער ברכב מצטמצמת לנהיגה קצרה, "קדימה ואחורה" ומשכך היא נמצא ברף התחתון של החומרה בעבירה של נהיגה

בשכרות.

ב. בדין עמד בית משפט קמא על חומרתה של העבירה והמסוכנות לביטחון הציבור ולמשתמשים בדרך. משכך, על בית המשפט לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כחלק ממדיניות המאבק בתאונות הדרכים.

"נהג אשר מוכן לנהוג במצב של שכרות צריך לדעת, כי באם ייתפס, צפוי הוא להיענש בחומרה רבה" (כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 2508/11, רומן סמולנסקי נ' מדינת ישראל).

ג. בדין קבע בית משפט קמא כי נסיבותיו האישיות של המערער אינן יכולות לעמוד מול שיקולי הענישה. נסיבותיו האישיות של המערער היו ידועות לו, לרבות מאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו וחרף זאת בחר לנהוג בשכרות ודבר לא הרתיע אותו.

ד. תסקיר שרות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית ובית משפט קמא התייחס באריכות בגזר הדין לאמור בתסקיר.

ה. בית משפט קמא מנה בסעיף 9 לגזר הדין את השיקולים הרלבנטיים המנויים בסעיף 40 ג(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, לצורך קביעת מתחם הענישה אך נמנע מקביעת המתחם.

צודק ב"כ המערער כי בית משפט קמא לא פעל בהתאם למתווה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין. בנקודה זו אפנה לע"פ 1938/13, רפיק גרבאן נ' מדינת ישראל:

"מתפקידו של בית המשפט היה לקבוע מתחם ענישה הולם לעבירה שבוצעה, וזאת בהתאם לעיקרון המנחה ותוך התחשבות בערך החברתי שנפגע. עוד יש לשקול שיקולים שונים כגון שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. יש להתחשב בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה ובנסיבות שאינם קשורות לביצוע העבירה. לשון אחר: יש לשקול את מבחן המעשה והעושה."

ו. עיון בגזר הדין של בית משפט קמא מלמד כי בית המשפט שקל את השיקולים של המעשה והעושה ונמנע מלקבוע מתחם ענישה.

בפסק הדין שצוטט לעיל נקבע כי במצב בו בהמ"ש קמא לא קבע מתחם ענישה מתפקידו של בית משפט של הערעור לבחון האם העונשים שהטיל בית משפט קמא סבירים והולמים למרות שבית משפט קמא לא הציג במפורש נתון כזה.

העבירה בה הורשע המערער היא חמורה ופגיעתה בציבור המשתמשים בדרך קשה ומסוכנת. לא אחטא לאמת אם אומר שהיא מהחמורות שבפקודת התעבורה.

זאת ועוד, לא מדובר במי שמעיד ומבקש רחמי בית המשפט. המערער ביצע את העבירה כאשר מאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו ואין לו ל הלן אלא על עצמו.

העונשים שהטיל בית משפט קמא, הם תוצאה ראויה על פי הקריטריונים והשיקולים הרלבנטיים שנמנו בתיקון 113. תקופת המאסר שנגזרה על המערער מורכבת ברובה

מהמאסר על תנאי שהופעל.

מאסר בפועל לעולם אינו עונש קל, בנסיבות המקרה הוא תואם את העושה ואת המעשה להשקפתי.
הוא אפילו נוטה במידה מסוימת לקולא.
עברו של הנאשם וביצוע העבירה כאשר מאסר על תנאי תלוי ועומד
הם נסיבות לחומרא.

סיכומו של דבר, לא מצאתי כי יש להתערב ברכיב המאסר בפועל שהטיל במ"ש קמא.

גזר הדין שבית משפט קמא אישר על כנו על כל חלקיו.

הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"א שבט תשע"ו, 31 ינואר 2016, במעמד....